

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2017-02-28
Meddelad i Stockholm

Mål nr
8925-16

SÖKANDE

H-bird Aviation Services AB, 556678-6223

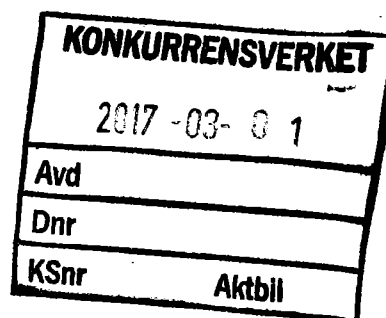
Ombud: Advokat Sylvia Lindén och Jur.kand. Sofia Falkner
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB
Box 180
101 23 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting
Box 6909
102 39 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 780819

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

Telefax

08-561 680 01

E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se
www.domstol.se/forvaltningsratt

Expeditionstid

måndag-fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Stockholms läns landsting (SLL) genomför i ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, en upphandling av ambulanshelikoptertjänst, SLL 1142. H-bird Aviation Services AB (H-bird) och Scandinavian Medicopter AB (SMC) lämnade anbud och utvärderades. SLL har beslutat att anta SMC som leverantör.

H-bird ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att förvaltningsrätten i första hand ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att SLL vid ny utvärdering inte beaktar SMC:s anbud. Anbudet från SMC uppfyller inte uppställda obligatoriska krav för kvalificering och SLL har, genom att utvärdera och tilldela kontrakt till SMC, brutit mot transparens- och likabehandlingsprincipen och därmed även mot 1 kap. 9 § LOU. Vid en korrekt utförd kvalificering skulle anbudet från SMC ha diskvalificerats och H-bird skulle rätteligen ha tilldelats kontraktet. H-bird har därigenom lidit, eller kan komma att lida, skada.

I andra hand yrkar H-bird att rättelse ska ske genom att SLL vid ny utvärdering beaktar att SMC:s anbud uppfyller det obligatoriska kravet på redogörelse för vårdkvalitet på lägsta nivå och i enlighet med utvärderingsmodellen inte medger SMC:s anbud något prisavdrag, eller i vart fall lägre prisavdrag. Rättelsen ska medföra att anbud från H-bird tilldelas prisavdrag med åtminstone fem miljoner kronor motsvarande mycket god nivå.

SLL bestrider H-birds yrkanden. SLL har inte på något sätt brutit mot LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna i upphandlingen. SMC har uppfyllt ställda obligatoriska krav med sitt anbud. SLL har kvalificerat, prövat och utvärderat inkomna anbud i enlighet med annonserat förfrågningsunderlag. H-bird lider eller riskerar inte att lida skada.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkten för förvaltningsrättens prövning är att rätten kan besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Detta under förutsättning att det vid prövningen av ansökan kan bedömas att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan lida skada. Förvaltningsrättens överprövning tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat utan endast på om myndigheten förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i LOU.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter eller enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Språk

H-bird anför att SMC i sitt anbud har lämnat in ett flertal handlingar (bilagorna 07, 12, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25 och 26) författade helt eller delvis på engelska och som i vissa fall uttryckligen åberopats till stöd för uppfyllnad av obligatoriska krav och som inte omfattas av något av språkundan- tagen som anges i anbudsinvjudan punkten 4.1. SLL har vid kvalificeringen av SMC:s anbud gjort en tolkning av punkten 4.1 andra stycket som inte ryms inom dess ordalydelse, möjliggör att godtyckligt anta anbud och strider mot principen om transparens. SMC:s anbud uppfyller inte uppställt språkkrav och skulle rätteligen inte ha kvalificerats till utvärdering.

Enligt SLL omfattas bilaga 07 av ett undantag eftersom den huvudsakligen är skriven på svenska och är utfärdad av annan än H-bird. Språkkravet är ett

administrativt krav, för att underlätta den egna hanteringen av anbudssvar och genomförande av upphandlingen, inte ett krav kopplat till föremålet för upphandlingen. När det gäller övriga anförda bilagor är dessa inte efterfrågade av SLL, har inte bifogats för uppfyllande av kvalificeringskraven och heller inte beaktats i bedömningen av SMC:s uppfyllelse av krav eller inom ramen för utvärdering. Bilagorna ska därför inte anses utgöra en del av SMC:s anbud eller i vart fall inte en efterfrågad, nödvändig eller väsentlig del av anbudet. Att förkasta anbudet vore oförenligt med proportionalitetsprincipen.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

SCM:s anbud innehåller ett flertal handlingar som helt eller delvis är formulerade på engelska. Samtidigt framgår av anbudsinvjudan (punkten 4.1) att anbudet ska vara skrivet på svenska, med undantag för enstaka ord, fraser och vedertagna begrepp samt vissa specificerade typer av handlingar. Vidare anges i punkten 4.1 sista stycket att SLL genomför sin anbudsbedömning utifrån de efterfrågade delarna i anbudet. Extra handlingar eller uppgifter som inte är nödvändiga för en fullständig bedömning kommer, oavsett språk, inte beaktas. – Med anledning av dessa undantag skiljer sig nu aktuell prövning från den som var för handen i Kammarrätten i Stockholms dom i mål 7483-13. Av kammarrättens dom framgår att då aktuellt förfrågningsunderlag innehöll ett absolut krav på att anbudet skulle vara skrivet på svenska.

Förvaltningsrätten kan konstatera att av de handlingar i SMC:s anbud som helt eller delvis formulerats på engelska är det bara bilaga 07 som innehåller sådana uppgifter på engelska som inte omfattas av de undantag från språkkravet som anges i anbudsinvjudan punkten 4.1. Övriga åberopade bilagor med engelskt innehåll innehåller sådana uppgifter som inte efterfrågats av SLL och ska därför i enlighet med undantagsregeln i anbudsinvjudan punk-

ten 4.1 sista stycket inte beaktas vid bedömningen av om SMC:s anbud uppfyller de obligatoriska kraven eller inte. Det är således innehållet i bilaga 07 som ska bedömas i förhållande till det språkrav som angetts i anbudsinbudan.

Det är inte ifrågasatt om det faktiska innehållet i bilaga 07 i sig är förenligt med de övriga obligatoriska krav som uppställs i anbudsinbudan. Däremot föreligger skilda uppfattningar om bilagan uppfyller språkravet i anbudsinbudan. Språkravet är inte att ses som ett krav kopplat till själva föremålet för upphandlingen. Språkravet kan, som det är utformat i aktuell upphandling, därför inte anses ha en tydlig och adekvat koppling till upphandlingsföremålet (jfr HFD 2016 ref. 37). Det är likväl ett ska-krav och utformningen ger en viss öppning för en otillåten subjektivitet vid bedömningen av om ska-kravet är uppfyllt. Bilaga 07 är en företagspresentation. De uppgifter som är författade på engelska består delvis av sådana ord, fraser och begrepp samt CV som uttryckligen omfattas av språkkravet i anbudsinbudan. Vidare innehåller bilagan historik och en översikt över organisationen som är författad på engelska. Dessa senare uppgifter kan inte anses omfattas av de uttryckliga språkrav som anges i anbudsinbudan. Uppgifterna på engelska är inte av teknisk natur. Även den som inte har särskild kunskap avseende den särskilda tjänst som är föremål för upphandling bör kunna ta till sig bilagans innehåll.

Vid aktuell prövning bör proportionalitetsprincipen beaktas. En princip som ska upprätthållas genom hela upphandlingsprocessen. Principen innebär i detta sammanhang att den uppgift som medför diskvalificering måste vara relevant för upphandlingen och rimligen inte vara av oväsentlig betydelse (jfr Kammarätten i Stockholms dom den 27 juni 2014 i mål nr 1547-14, Kammarätten i Jönköpings dom de 18 augusti 2014 i mål nr 897-14 samt Hentze och Sylvén, Kommentar Offentlig upphandling, uppl. 1:3 s. 16).

Med hänsyn till omfattningen av upphandlingen, innebörden av det aktuella kravet och de engelska uppgifternas innehåll får avvikelser från anbudsintjudan anses vara av oväsentlig betydelse. Vid denna bedömning beaktar förvaltningsrätten att avvikelse från kravet inte är av sådan art att det kan ge SMC en konkurrensfördel gentemot övriga leverantörer och att bristen på likabehandling, om bilaga 07 godtas i sin helhet, därför får anses vara försvarbar. Det är därför oproportionerligt att förkasta SMC:s anbud på denna grund. SLL får därmed genom kvalificeringen av SMC:s anbud inte anses ha frångått vad som anges i anbudsintjudan på så sätt att LOU träds förnärligt.

Ekonomisk förmåga

H-bird anför att SMC inte har lämnat in en finansieringsplan för hela tjänsten och än mindre en detaljerad sådan. Det går inte heller att i övrigt utläsa att SMC med egna resurser eller med externt stöd har ekonomisk förmåga att fullfölja uppdraget. SMC har således varken uppfyllt de obligatoriska kraven att lämna in en detaljerad finansieringsplan eller bevisat sin ekonomiska förmåga att fullgöra avtalet. SLL har varit oförmögnet att bedöma SMC:s ekonomiska förmåga att fullfölja avtalet och SMC skulle rätteligen inte ha kvalificerats att delta i utvärderingen av anbudet.

SLL menar att SMC har lämnat en fullgod och realistisk finansieringsplan och det har saknats skäl att förkasta bolagets anbud. H-bird tycks ha missuppfattat det aktuella ska-kravet. För att kravet ska vara uppfyllt krävs att anbudsgivaren lämnar en finansieringsplan som innehåller sådan information att SLL kan bedöma om anbudsgivaren kan bära och hantera de risker som uppdraget medför. Anbudsgivaren behöver inte ange detaljer och redogörelser i finansieringsplanen i den utsträckning som det inte särskilt har efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Det finns inte någon särskild definition i anbudsintjudan av hur finansieringsplanen ska utformas eller vad planen ska innehålla. De uppgifter som H-bird menar saknas i handlingen är sådana

uppgifter som inte har efterfrågats i förfrågningsunderlaget. Det är heller inte korrekt, som H-bird gör gällande, att det saknas kontaktuppgifter till externa finansiärer.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

Av anbudsinbjudan framgår under punkten 8, Anbudsgivarens ekonomiska ställning, att anbudsgivarna ska ha ekonomisk förmåga att fullfölja ett avtal av denna storlek. För att uppfylla kravet på ekonomisk förmåga att fullfölja ett avtal av denna storlek, ska anbudsgivaren redovisa hur tjänsten ska finansieras och som bevis bifoga en detaljerad plan för hur finansiering kommer att ske m.m. SLL ska bedöma om anbudsgivaren har förutsättningar att klara åtagandet att finansiera tjänsten och kan, om planen bedöms vara realistisk, förkasta anbudet. I den innehållsförteckning med översikt Bilagor som återfinns i SMC:s anbud anges bilaga 04 vara finansieringsplan och 04a-04d utgör underbilagor.

Förvaltningsrätten konstaterar att SMC bifogat en finansieringsplan i enlighet med det obligatoriska krav som anges i anbudsinbjudan. SLL har bedömt att uppgifterna säkerställer att SMC har förutsättningar att klara åtagandet, i enlighet med vad som anges i anbudsinbjudan. Vid sådant förhållande uppställer nämnda kvalificeringskrav inget hinder mot att SMC:s anbud gått vidare till anbudsutvärderingen. Någon överträdelse av bestämmelserna i LOU har således inte skett i fråga om SMC:s anbud uppfyller kravet i anbudsinbjudan på ekonomisk förmåga.

Teknisk förmåga och kapacitet

H-bird anför att SMC:s anbud inte uppfyller kravet på beskrivning av planerad organisation för uppdraget och därmed inte heller kravet på tillräcklig teknisk förmåga och kapacitet. SMC:s anbud är högst bristfälligt med avse-

ende på beskrivningen av hur implementeringen ska ske. I planen saknas en rad uppgifter bl.a. avseende de delar av tjänsten som underleverantören Samariten Ambulans AB ska utföra och som utgör en väsentlig del av tjänsten. Det saknas också information om hur och när t.ex. medicinsk utrustning ska införskaffas och monteras. Beskrivningen av den tillsatta planen har därmed sådana väsentliga brister att den inte kan anses uppfylla syftet att bevisa att SMC har erforderlig bemanning och dimensionering av personal samt erforderliga resurser så att driften av verksamheten enligt förfrågningsunderlaget säkerställs vid avtalsstart.

SLL bestrider att SMC:s implementeringsplan är bristfällig. Det anges inte i kravet att vissa detaljer ska beskrivas i planen. På sidorna 11-15 i SMC:s anbud framgår tydligt att efterfrågade beskrivningar om planerad organisation, bemanning och kompetens finns och i vilken del av anbudet de anges. I bilaga 5 redogörs ytterligare för detta och innehållsförteckningen i bilaga 10 visar på att uppgifterna lämnats av SMC. Utöver information om vad som ska göras och när det ska göras framgår också hur implementeringen ska genomföras. Det finns vidare en kommenterad tidplan för varje punkt avseende bl.a. bemanning, inköp, träning och riskanalys. Det finns också en tidsatt plan som visar hur tjänsten kommer att implementeras. Detta för att säkerställa att driftstart sker utan störningar, vilket efterfrågas i anbudsinbjudan. Implementeringsplanen tillsammans med uppgifterna i bland annat SMC:s anbud och åtagande avseende samarbete med Samariten Ambulans AB är ett tillfredsställande underlag för att SMC ska uppfylla kravet på teknisk förmåga och kapacitet.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

I anbudsinbjudan (punkten 8.1) anges att anbudsgivaren ska ha erforderlig bemanning och dimensionering av personal samt erforderliga resurser så att driften av verksamheten enligt anbudsinbjudan säkerställs vid avtalsstart.

Som bevis ska anbudsgivaren bifoga en beskrivning av planerad organisation för uppdraget inklusive bemanning och kompetens inom området samt en beskrivning av hur tjänsten kommer att implementeras med tidsatt plan för att säkerställa att driftstart sker utan störningar.

SMC:s anbud innehåller beskrivningar som avser såväl planerad organisation som implementeringsplan såsom efterfrågats i anbudsinbjudan. SLL har bedömt att uppgifterna säkerställer att SMC har erforderlig bemanning och dimensionering av personal samt erforderliga resurser så att driften av verksamheten enligt anbudsinbjudan säkerställs vid avtalsstart. Vid sådant förhållande uppställer nämnda kvalificeringskrav inget hinder mot att SMC:s anbud gått vidare till anbudsutvärderingen. Någon överträdelse av bestämmelserna i LOU har således inte skett i fråga om SMC:s anbud uppfyller kravet i anbudsinbjudan på anbudsgivarens tekniska förmåga och kapacitet.

Vårdkvalitet

H-bird anför att såsom SLL har utformat anbudsinbjudan utgör efterfrågad redogörelse avseende vårdkravet ett kvalificeringskrav. För det fall anbudsgivare uppnår kvalificeringskravet är samma redogörelse också föremål för SLL:s utvärdering av anbud. SMC:s anbud når inte upp till kvalificeringskraven avseende kvalitetsområdet Vårdkvalitet. Bilaga 40 i SMC:s anbud, vari vårdkvalitet har beskrivits, har endast lämnats ut till H-bird i maskerad version. Ingenstans i de delar av SMC:s anbud som H-bird har tagit del av redogörs för hur vårdgivaren Samariten, eller SMC, avser att bedriva patientsäkerhetsarbete av hög kvalitet. Redogörelse för patientsäkerhet har varit ett uttryckligt kvalificeringskrav. SMC brister också i sin redogörelse för hur vårdgivaren genom systematiskt kompetensutvecklingsarbete ska säkerställa att personalen har erforderlig kompetens för att upprätthålla god vårdkvalitet. SLL har, genom att kvalificera SMC, i väsentliga delar åsidosatt de upphandlingsrättsliga principerna och 1 kap. 9 § LOU. En

ny utvärdering ska därför göras där SMC:s anbud ska förkastas. Om förvaltningsrätten anser att uppgifterna i bilaga 40 krävs för att domstolen ska kunna utsätta förfarandet för en effektiv granskning är domstolen skyldig att inom ramen för sitt utredningsansvar infordra uppgifterna från SLL.

SLL uppger att i bilaga 40 med underbilagor har Samariten Ambulans AB, som är SMC:s underleverantör för den del av uppdraget som avser vård, beskrivit samtliga punkter som efterfrågas avseende kvalitetsområde Vårdkvalitet.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

Med utgångspunkt i vad parterna anfört i målet i denna del anser förvaltningsrätten inte att bilaga 40 i sin helhet krävs för att förvaltningsrätten ska kunna göra en effektiv överprövning.

SLL har i anbudsinbjudan (punkten 9.1) angett två mål avseende kvalitetsområde Vårdkvalitet som är föremål för bedömning. Anbudsgivarna ska i enlighet med fyra angivna punkter beskriva hur målen med vårdkvaliteten uppfylls. Av anbudsinbjudan framgår vidare att prövning av anbudet i denna del är att hänföra till utvärderingsfasen. I innehållsförteckning till SMC:s bilaga 40 anges rubriker, med underrubriker, som motsvarar vad som efterfrågas i SLL:s anbudsinbjudan punkten 9.1 avseende vårdkvalitet. SLL efterfrågar en beskrivning avseende vårdkvalitet och SMC har lämnat en sådan. Huruvida punkten 9.1 i anbudsinbjudan ska anses ingå i kvalificeringsfasen och/eller utvärderingsfasen är vid denna bedömning inte av betydelse. Förvaltningsrätten konstaterar att inte heller i denna del av upphandlingen har någon överträdelse av bestämmelserna i LOU skett.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att SLL genom att kvalificera SMC till utvärdering inte har frångått ställda krav i anbudsinbjudan, brutit

mot de upphandlingsrättsliga principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i samma lag. Det saknas därför utifrån de omständigheter H-bird anfört skäl att besluta om rättelse enligt bolagets förstahandsyrkande.

Utvärderingen av kvalitetsområdet Vårdkvalitet

Till stöd för sitt andrahandsyrkande anför H-bird bl.a. följande. För det fall förvaltningsrätten skulle anse att anbudet från SMC rätteligen har kunnat kvalificeras har SLL vid utvärderingen av SMC:s redogörelse för vårdkvalitet inte följt den utvärderingsmodell som anges i anbudsinvjudan. SLL har bedömt och poängsatt SMC:s anbud felaktigt. SMC:s anbud återger SLL:s anbudsinvjudan och bekräftar att samtliga krav kommer att uppfyllas. SMC har för det s.k. copy-and-pastearbetet fått prisavdrag med fem miljoner kronor motsvarande ”mycket god nivå”, vilket det är stötande. SMC:s anbud skulle rätteligen inte tilldelas något som helst prisavdrag utifrån de kriterier som anges avseende Vårdkvalitet i anbudsinvjudan. SLL har brutit mot likabehandlings- och transparensprincipen.

Vidare anser H-bird att SLL felaktigt och i strid med utvärderingsmodellen har medgett H-bird prisavdrag med endast två och en halv miljon kronor motsvarande god nivå när prisavdrag rätteligen skulle ha medgetts med åtminstone fem miljoner kronor. Vid en korrekt genomförd utvärdering skulle anbudet från H-bird ha erhållit högre prisavdrag. SLL:s felaktiga utvärdering av anbuden har medfört att fel anbud antagits. H-bird har därigenom lidit, eller kan komma att lida, skada.

I upphandlingen har SLL angett det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som tilldelningskriterium och använt en absolut utvärderingsmodell där kvalitet bedöms mot pris. SLL anser sig ha utvärderat redogörelserna om vårdkvalitet i båda bolagens anbud i enlighet med annonserad utvärderingsmodell. SMC har i Bilaga 40 samt underbilagor redogjort för vårdkvalitet som inne-

håller efterfrågade beskrivningar. SLL har bedömt att SMC trovärdigt, tydligt och detaljerat beskriver de förutsättningar som krävs för att uppnå målet och därmed visat mycket god insikt och uppnått mycket god nivå. SLL har bedömt att H-bird med sin redogörelse för vårdkvalitet med tillräcklig tydlighet och trovärdighet visat god insikt i vad som krävs för att uppnå målet och därmed uppnått god nivå. SLL har inte brutit mot LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principerna vid utvärderingen. Bolaget lider inte eller riskerar inte lida någon skada med anledning av utvärderingen.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning

SMC har lämnat de beskrivningar som efterfrågats för utvärdering av kvalitetsområde Vårdkvalitet. Det inte har framkommit att SLL:s utvärdering av varken SMC:s eller H-birds anbud har gjorts i strid med de kriterier som angetts i anbudsinbjudan eller LOU. Utifrån de omständigheter H-bird anfört saknas därmed skäl att besluta om rättelse även enligt bolagets andrahandsyrkande. Ansökan ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DY 3109/1A LOU).

Erik Mellstrand

Rådman.

Kerstin Sandin har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.